

HAPPI ending?

Julkaisuvapaa tiistaina 18.3. klo 12.00

Sisäilmasta sairastunut putoaa yhteiskunnan turvaverkkojen ulkopuolelle

Sisäilmaongelmien vuoksi sairastuneet ovat vaarassa syrjäytyä. Hengityслиiton tekemä tuore selvitys sairastuneiden kokemuksista kertoo, että taloudelliset ongelmat ovat sairastuneille jokapäiväisiä.

- Ihmisen perusturvallisuus järkkyy hänen sairastuessaan rakennuksen homevaurion takia. Sairastunut menettää paitsi terveytensä, usein myös kotinsa ja työkykynsä, kertoo selvityksen toinen tekijä, suunnittelija **Katri Nokela** Hengityслиitosta.

Usein sairastunut jää myös ilman apua ja tietoa siitä, miten toimia, kun oma koti tai työpaikka on homeessa.

- Sairastuneita ei osata auttaa eikä heidän taloudellisiin ja asumiseen liittyviin ongelmiinsa ole tällä hetkellä tarjolla juuri minkäänlaisia ratkaisuja. Tämän vuoksi moni on vaarassa syrjäytyä, Nokela tiivistää.

Selvitys *Sisäilmasta sairastuneiden selviytymisen ja syrjäytymisen kokemuksista* tehtiin Hengityслиitossa viime vuoden aikana. Selvityksen tavoitteena on lisätä ymmärrystä sisäilmasta sairastuneiden tilanteesta sekä kartoittaa heidän selviytymistään edistäviä ja syrjäytymistään aiheuttavia tekijöitä.

Selvitystä varten haastateltiin kolmeakymmentä sisäilmasta sairastunutta eri puolilta Suomea. Haastatellut jakautuivat kotona ja työpaikalla sairastuneisiin sekä koulussa tai päiväkodissa sairastuneiden vanhempiin.

Sopivan kodin löytäminen on tuskaista

Omassa kodissaan sairastunut menettää pahimmissa tapauksessa sekä kotinsa että sen irtaimiston, kuten eräs haastateltu nainen kertoo:

”Ensimmäiset kaksi viikkoa siinä asunnossa –mulla on kuviakin siitä, miten tyhjä se oli. Pienet pojat nukkui mun kanssa patjalla, ne ei halunneet sänkyihinsä, kun äidillä ei ollut sänkyä. ___ Kun lapset ei nähnyt, niin mä itkin. Kaikki, mitä olin saanut kerättyä neljäänkymmeneen vuoteen – kaatopaikalle.”

Omistusasunnossa sairastuneilla on usein velkaa kosteusvaurioisesta asunnosta, jossa he eivät voi asua ja jota he eivät voi myydä.

- Asunnon korjaaminen on kallista, ja sairastuneen on vaikea saada jo otetun asuntolainan päälle vielä lisää lainaa, Nokela kertoo.

Monet vuokra-asunnossa oireilevista joutuvat vaihtamaan asuntoa useita kertoja, koska sopivaa asuntoa ei löydy. Osa sisäilmasta sairastuneista herkistyy myös erilaisille hajusteille ja kemikaaleille, joita on asuntojen materiaaleissa, jolloin asunnon etsinnästä tulee entistä vaikeampaa. Sairastuneelle voikin kertyä useita päällekkäisiä vuokria maksettavaksi.

HAPPI ending?

- Kun sopivaa kotia ei löytynyt, sairastuneet päätyivät nukkumaan ikkunat auki vuoden ympäri tai parvekkeella jopa kovimmilla talvipakkasilla, Nokela avaa selvityksessä esiin tulleita kohtaloita.

Hän ehdottaa myös, että sairastuneille tarjottaisiin mahdollisuus nukkua uudessa asunnossa kokeeksi muutamia öitä. Näin sairastunut tietäisi, saako asunnossa oireita ja välttyisi turhilta vuokrasopimuksilta.

Kunnat home-evakkoon lähteneiden avuksi

Hengityслиitto kiertää kuluvana vuonna kunnissa keskustelemassa sisäilman epäpuhtauksien aiheuttamista ongelmista ja hyvistä ratkaisuihin näihin ongelmiin. HAPPI ending? – Sisäilma sairastuttaa -kiertue käynnistyy Oulusta 18. maaliskuuta.

- Kuntien tulee kehittää malli, jolla sisäilmaongelman kohdanneita kuntalaisia ohjataan ja autetaan. Sairastuneille, jotka ovat joutuneet lähtemään homevaurioituneesta asunnosta evakkoon, tulee julkisin varoin järjestää puhtaat hätämajoitus- ja väistötilat. Tällaisista tiloista käsin sairastuneet voivat selvittää tilannettaan ja etsiä puhdasta asuntoa, Nokela esittää.

Jopa 600 000 – 800 000 suomalaista altistuu päivittäin kosteus- ja homevaurioille kodeissa, työpaikoilla tai muissa julkisissa rakennuksissa. Sairastuneita on arviolta tuhansia.

Sisäilmaongelmat voivat aiheuttaa muun muassa hengitystieoireita ja -sairauksia, päänsärkyä, väsymystä, kuumeilua, nivelsärkyä ja neurologisia oireita.

Lisätietoja:

Katri Nokela

Suunnittelija, Homeesta sairastuneiden vertais- ja tukiverkostohanke, Hengityслиitto
p. 040 669 2096, katri.nokela@hengityслиitto.fi

Mari Kuusinen, OS/G Viestintä, p. 040 1964374, mari.kuusinen@osg.fi

Selvitykseen voi tutustua [tästä linkistä](#)

Mediakappaleita selvityksestä saa tilata osoitteesta tiedotus@hengityслиitto.fi

HAPPI ending? – Sisäilma sairastuttaa -kiertueen kampanjasivusto osoitteessa happiending.fi